

2023 йил 15 июль

№ РС-41-23

Тошкент шаҳри

**Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Иқтисодий ишлар
бўйича судлов ҳайъати томонидан 2023 йилнинг иккинчи
чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича
суд амалиёти обзори тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсати “Судлар тўғрисида”ги Қонуннинг 29-моддасига асосан Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати томонидан 2023 йилнинг иккинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори юзасидан қуйидагиларни таъкидлайди.

Судлов ҳайъатининг ўтган даврдаги фаолияти таҳлилларига кўра, Олий суднинг 2023 йил биринчи ярми учун мўлжалланган иш режаси, дастурлар ва йўл хариталарида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан муайян ишлар амалга оширилган.

Судлов ҳайъатининг 2023 йил иккинчи чорагидаги иш фаолияти таҳлилларига кўра, ҳисобот даврининг бошида қолдиқдаги кассация шикоятлари сони 318 тани ташкил этиб, ҳисобот даврида жами 783 та кассация шикояти (протести) келиб тушган. Шундан 321 та шикоят қайтарилган, 23 тасини қабул қилиш рад этилган.

Судлов ҳайъати томонидан жами 386 та кассация шикояти (протести) кўриб чиқилган бўлиб, шулардан 233 таси бўйича суд ҳужжати ўзгаришсиз қолдирилган, 20 таси бўйича суд ҳужжати ўзгартирилган, 133 таси эса бекор қилинган. Ушбу бекор қилинган ишларнинг 81 таси қўйи инстанция судларига янгидан кўриш учун юборилган, 37 таси бўйича янги қарор қабул қилиниб, 10 таси бўйича аввал қабул қилинган суд ҳужжати (Тошкент (6), Нукус (1), Когон (1), Ўртачирчиқ (1), Навбахор (1), туманлараро иқтисодий судлари) ўз кучида қолдирилган, 5 таси бўйича иш юритиш тугатилган.

Ушбу статистик таҳлиллар орқали Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 2-моддасида белгиланган суд ишларини юритиш мақсади ва вазифаларига қўйи судлар томонидан қанчалик даражада эришилганлигини баҳолаш мумкин.

Судлов ҳайъатида жами кассация тартибида кўриб чиқилган ишларнинг ҳудудлар кесими бўйича кўрсаткичлари Тошкент шаҳар 134, Тошкент вилояти 42, Қашқадарё 32, Хоразм 28, Фарғона 23, Самарқанд 21, Андижон 20, Сурхондарё ва Бухоро 18 тадан, Навоий 11, Наманган 10, Сирдарё 7, Жиззах 6, Қорақалпоғистон Республикаси суди 16 тани ташкил этади.

Ишларни биринчи ва апелляция инстанцияси судларида кўришда моддий ва процессуал ҳуқуқ нормаларини қўллашда хатоликларга йўл қўйилганлиги сабабли кассация инстанцияси суди томонидан суд қарорлари ўзгартирилган ёки бекор қилинган.

Кассация инстанцияси суди томонидан суд қарорларини ўзгартириш ёки бекор қилиш ҳолати ҳудудлар кесими бўйича кўрсаткичлари Тошкент шаҳар 48, Қашқадарё вилояти 18, Тошкент 12, Хоразм ва Андижон 11 тадан, Бухоро, Навоий ва Сурхондарё 7 тадан, Фарғона 6, Самарқанд ва Сирдарё 5 тадан, Наманган 4, Жиззах 2, Қорақалпоғистон Республикаси суди 10 тани ташкил этади.

Ҳисобот даврида асосан инвестициявий, корпоратив ҳамда шартномавий муносабатлардан келиб чиқадиган низолар билан боғлиқ ишлар кўриб тамомланган.

Таҳлиллардан кўринишича, Тошкент шаҳар, Андижон, Сурхондарё, Қашқадарё, Хоразм вилоятлари ва ушбу ҳудудлардаги туман(лараро) иқтисодий ишлар бўйича судлар томонидан биринчи ва апелляция инстанцияси сифатида ишларни кўришда айрим ҳолатларда Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси (бундан буён матнда ФК деб юритилади), Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда ИПК деб юритилади) ва бошқа қонун ҳужжатларидаги моддий ва процессуал нормаларга, шунингдек, Олий ҳўжалик суди Пленумининг “Ҳўжалик шартномаларини тузиш, ўзгартириш ва бекор қилишни тартибга солувчи фуқаролик қонун ҳужжатлари нормаларини қўллашнинг айрим масалалари тўғрисида”ги 203-сонли, Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг “Биринчи инстанция суди томонидан иқтисодий процессуал қонун нормаларини қўллашнинг айрим масалалари тўғрисида” 2019 йил 24 майдаги 13-сонли, “Иқтисодий ишлар бўйича суд харажатларини ундириш амалиёти тўғрисида” 2020 йил 19 декабрдаги 36-сонли қарорларида берилган тушунтиришларга риоя қилмаслик ҳолатларига йўл қўйилаётгани суд қарорларини бекор қилинишига олиб келмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати томонидан 2023 йилнинг иккинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзорини муҳокама қилиб, “Судлар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 28-моддасига асосан, Олий суд Раёсати

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати томонидан 2023 йилнинг иккинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати (Б.Сайфуллаев) ҳамда вилоят ва унга тенглаштирилган судларнинг иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати раислари зиммасига:

суд амалиёти обзорини барча судьялар иштирокида ўрганиш мақсадида 2023 йил **август** ойида видеоконференцалоқа режимида семинар машғулотини ўтказиш;

суд амалиёти обзорини вилоят ва унга тенглаштирилган судларнинг иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати, туманлараро, туман ва шаҳар иқтисодий судларининг ҳар бир судьясига реестр орқали етказилишини таъминлаш юклансин.

3. Тошкент шаҳар (И.Алимов), Қашқадарё (М.Астанов), Андижон (Ш.Мирзаев), Хоразм (И.Тешаев) вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси (Б.Ктайбеков) иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати раислари биринчи ва апелляция инстанцияларида чиқарилган суд ҳужжатларининг кассация тартибида бекор қилиниши кўрсаткичлари юқори эканлигини инобатга олиб, бекор қилиниши сабабларини муҳокама қилиб, натижалари бўйича аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқиш орқали иш сифатини яхшилашга эътибор қаратсинлар.

4. Ушбу қарор вилоят ва унга тенглаштирилган судларга, туманлараро, туман ва шаҳар иқтисодий судларига амалиётда фойдаланиш, ишларни кўришда йўл қўйилаётган камчиликларга чек қўйиш чораларини кўриш учун юборилсин.

5. “Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ахборотномаси” ҳамда “Куч – адолатда” газетаси бирлашган таҳририяти (Ш.Ҳамроев), “Одил судлов” – “Правосудие” журнали таҳририяти (К.Убайдиллоев), Олий суднинг Жамоатчилик билан ҳамкорлик маркази (А.Абидов), Ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш ва ахборот хавфсизлигини таъминлаш бошқармаси (Ж.Умаров) суд амалиёти обзорини “Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ахборотномаси”, “Одил судлов” – “Правосудие” журнали ҳамда Олий суднинг веб-сайтида эълон қилинишини таъминласин.

6. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг ўринбосари - Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати раиси Ш.Полванов зиммасига юклансин.

**Раислик қилувчи,
Олий суд раисининг
биринчи ўринбосари**

Р. Махмудова

Р. Махмудова